

MARREVESHJE

NDERMJET

QEVERISE SE MBRETERISE SE BASHKUAR TE BRITANISE SE MADHE

DHE TE IRLANDES SE VERIUT

DHE

QEVERISE SE REPUBLIKES SE SHQIPERISE,

PER NXITJEN DHE MBROJTJEN E INVESTIMEVE.

Qeveria e Mbreterise se Bashkuar te Britanise se Madhe dhe Irlandes se Veriut dhe Qeveria e Republikes se Shqiperise;

Duke deshiruar te krijojne kushte te favorshme per investime me te medha, nga shtetas dhe shoqeri te njerit shtet ne territorin e shtetit tjetër;

Duke njohur qe inkurajimi dhe mbrojtja e ndersjellte sipas nje marreveshje nderkombetare te investimeve te tilla do te sjelle si pasoje stimulimin e nismes private te biznesit dhe do te rrise begatine ne te dy shtetet;

u muaren vesh per sa vijon:

NENI 1

Perkufizime

Per qellimet e kesaj Marreveshjeje:

- (a) Me "investim" kuptohet cdo lloj pasurie dhe ne vecanti, megjithese jo ekskluzivisht, perfshihet:
 - (i) pasuri te luajtshme dhe te paluajtshme dhe cdo e drejte tjeter pasurore, sic eshte hipotekimi, pengjet, huate ose garancite;
 - (ii) aksionet ne burse dhe detyrimet ne nje shoqeri dhe cdo forme tjeter te pjesemarrjes ne nje shoqeri;
 - (iii) e drejta mbi nje sasi parash ose tek cdo veprim sipas kontrates qe ka vlere financiare;
 - (iv) te drejtat e pronesise intelektuale, klientela, proceset teknologjike dhe know - how;
 - (v) koncesionet ne biznes te parashikuara nga ligji sipas kontrates, perfshire koncesionet per kerkim, perpunim, nxjerrje ose shfrytezim te burimeve natyrore;

Ndryshimi i formes ne te cilen pasurite jane investuar nuk ndikon ne karakterin e tyre si investime dhe termi "investim" perfshin te gjithë investimet, te bera para ose pas dates te hyrjes ne fuqi te kesaj marreveshjeje.

- (b) me "te ardhurat nga fitimet" kuptohen shumat e vjelura nga nje investim dhe ne vecanti, megjithese jo ekskluzivisht, perfshihen fitimi, interesat, rritjet e kapitalit, dividendet, perqindjet nga perdorimi i patentes, pagesa per disa tipe konsultimi.
- (c) me "shtetas" kuptohet:
 - (i) ne Mbreterine e Bashkuar: personat fizike statusi i te cileve buron nga te qenit shtetas te Mbreterise se Bashkuar sipas ligjit ne fuqi ne Mbreterine e Bashkuar;

- (ii) ne Republikën e Shqipërisë: personat fizike statusi i të cilëve buron nga të qenit shtetas të Republikës së Shqipërisë, sipas ligjit në fuqi në Shqipëri;
- (d) me "shoqëri" kuptohet:
 - (i) në rastin e Mbreterisë së Bashkuar: korporatat, firmat dhe shoqëritë e formuara ose të krijuara sipas ligjit në fuqi në çdo pjesë të Mbreterisë së Bashkuar, ose në çdo territor në të cilin vepron kjo Marreveshje, në përputhje me dispozitat e Nenit 12;
 - (ii) në rastin e Republikës së Shqipërisë: personat juridikë që përfshijnë korporatat, firmat dhe shoqëritë e formuara ose të krijuara sipas ligjit në fuqi në Shqipëri;
- (e) me "territor" kuptohet:
 - (i) në Mbreterinë e Bashkuar: Britania e Madhe dhe Irlanda e Veriut, duke përfshirë ujrat territoriale dhe çdo zonë bregdetare të vendosur përtej ujërave territoriale të Mbreterisë së Bashkuar, e cila ka qenë ose mund të percaktohet në të ardhmen sipas ligjit kombëtar të Mbreterisë së Bashkuar në përputhje me të Drejtën Nderkombëtare si një zonë brenda së cilës Mbreteria e Bashkuar mund të ushtroje të drejta sa i përket nëndetit dhe nentokës dhe burimeve natyrore, dhe çdo territor në të cilin vepron kjo Marreveshje në përputhje me dispozitat e Nenit 12;
 - (ii) në Republikën e Shqipërisë: territori i Shqipërisë duke përfshirë ujrat territoriale dhe çdo zonë bregdetare të vendosur përtej ujërave territoriale të Shqipërisë, e cila ka qenë ose mund të percaktohet në të ardhmen sipas ligjit kombëtar të Shqipërisë në përputhje me të Drejtën Nderkombëtare si një zonë brenda së cilës Shqipëria mund të ushtroje të drejta, sa i përket nëndetit dhe nentokës dhe burimeve natyrore.

NENI 2

Nxitja dhe Mbrojtja e Investimeve

- (1) Secila Pale Kontraktuese do të inkurajojë dhe krijojë kushte të favorshme për shtetasit ose shoqëritë e Pales tjetër Kontraktuese, për të investuar kapital në territorin e saj dhe në bazë të së drejtës së saj për të ushtruar fuqinë sipas ligjeve të saj, do të lejojë një kapital të tillë.
- (2) Investimet e shtetasve ose të shoqërive të secilës Pale Kontraktuese do t'i nënshtrohen në çdo kohë një trajtimi të drejtë e të barabartë, dhe do të gezojnë mbrojtjen e sigurte e të plote në territorin e Pales tjetër Kontraktuese. Asnjëra prej Paleve Kontraktuese në asnjë mënyrë, nuk do të demtojë nepermjet masave të përsyeshme

dhe diskriminuese administrimin, ruajtjen, perdorimin, zoterimin ose dhenien apo shitjen e investimeve ne territorin e saj, te shtetasve ose shoqerive te Pales tjeter Kontraktuese. Secila Pale Kontraktuese do te respektoje cdo detyrim qe mund te kete lidhur me investimet e shtetasve ose shoqerive te Pales tjeter Kontraktuese.

NENI 3

Trajtimi Kombetar dhe Dispozitat e Kombit me te Favorizuar

- 1) Asnjera nga Palet Kontraktuese nuk do te trajtoje ne territorin e saj, shtetasit ose shoqerite e Pales tjeter Kontraktuese persa i perket administrimit, ruajtjes, perdorimit, zoterimit ose dhenies apo shitjes se investimeve te tyre, ne menyre me pak te favorshme se sa ai qe i akordohet shtetasve apo shoqerive te saj apo shtetasve ose shoqerive te cdo vendi te trete.
- 2) Asnjera nga Palet Kontraktuese ne territorin e saj nuk do t'i jape ne territorin e saj shtetasve ose shoqerive te Pales tjeter Kontraktuese nje trajtim me pak te favorshem persa i perket administrimit, ruajtjes, perdorimit, zoterimit ose dhenies ose shitjes se investimeve te tyre, sesa ai akorduar shtetasve ose shoqerive te cdo vendi te trete.
- (3) Per shmangien e dyshimit konfirmohet qe trajtimi i siguruar ne paragrafet (1) dhe (2), si me siper do te zbatohet tek dispozitat e neneve 1 deri 11 te kesaj Marreveshjeje.

NENI 4

Kompensimi per humbjet

- (1) Shtetasve ose shoqerive te nje Pale Kontraktuese, investimet e te cileve ne territorin e Pales tjeter Kontraktuese pesojne humbje per shkak te luftes ose ndonje konflikti tjeter te armatosur, revolucionit, gjendje te jashtezakonshme kombetare, revolte, kryengritje ose trazire ne territorin e Pales tjeter Kontraktuese, do t'u akordohet nga Pala tjeter Kontraktuese nje trajtim per kthimin ne gjendjen e meparshme, demshperblimin, kompensimin ose zgjidhje te tjera, jo me pak i favorshem sesa ai qe Pala tjeter Kontraktuese u akordon shtetasve ose shoqerive te saj ose shtetasve ose shoqerive te cdo vendi te trete. Pagesat rezultuese do te jene lirisht te transferueshme.
- (2) Pa cenuar paragrafin (1) te ketij neni, shtetasve dhe shoqerive te njeres Pale Kontraktuese te cilet ne ndonje nga situatat referuar ketij paragrafi (paragrafi 1) pesojne humbje ne territorin e Pales tjeter Kontraktuese, qe rezultojne nga :

- (a) rekuizimi i pasurise se tyre nga forcat apo autoritetet e saj, ose :
- (b) shkaterrimi i pasurise se tyre nga forcat apo autoritetet e saj, i cili nuk eshte shkaktuar ne veprim luftimi ose nuk ka qene i kerkuar nga nevoja e situates, do t'u akordohet kthimi ne gjendjen e meparshme ose kompensimi i mjaftueshem. Pagesat rezultuese do te jene lirisht te transferueshme.

NENI 5

Shpronesimi

- (1) Investimet e shtetasve ose shoqerive te seciles Pale Kontraktuese nuk do te shtetezohen, shpronesohen ose nuk do t'u nenshtrohen masave qe kane efekt te njejte me shtetezimin dhe shpronesimin (ketu e me tej te quajtura "shpronesim") ne territorin e Pales tjeter Kontraktuese, pervec se per nje qellim publik qe lidhet me nevoja te brendshme te kesaj Pale Kontraktuese mbi baza jo diskriminuese dhe perkundrejt kompensimit te shpejte, te mjaftueshem dhe efektiv.

Nje kompensim i tille do te jete i barabarte me vleren e vertete te investimit te shpronesuar, menjehere perpara shpronesimit ose perpara se shpronesimi potencial te behet publik, e cilido qe eshte me i pari, do te perfshije interesin ne nje kurs tregtar normal deri ne daten e pageses, do te behet pa vonese, te jete efektivisht i realizueshem dhe lirisht i transferueshem. Shtetasi ose shoqeria e prekur, do te kete te drejten sipas ligjit te Pales Kontraktuese qe ben shpronesimin, per nje shqyrtim te shpejte nga nje autoritet juridik ose ndonje autoritet tjeter i pavarur i kesaj Pale Kontraktuese, te rastit te tij ose te saj dhe te vleresimit te investimit te tij ose te saj ne perputhje me parimet e formulara ne kete paragraf.

- (2) Atje ku nje Pale Kontraktuese shproneson pasurite e nje shoqerie e cila eshte e formuar ose e krijuar, sipas ligjit ne fuqi ne cdo pjese te territorit te saj, dhe ne te cilen shtetasit ose shoqerite e Pales tjeter Kontraktuese jane pronare aksionesh, ajo do te siguroje dispozitat e paragrafit (1) qe garanton kompensim te shpejte, te mjaftueshem dhe efektiv lidhur me investimet e tyre, te shtetasve apo shoqerive te Pales tjeter Kontraktuese qe jane pronare te ketyre aksioneve.

NENI 6

Riatdhesimi i Investimeve dhe te Ardhurave.

Cdo Pale kontraktuese persa i perket investimeve do t'u garantoje shtetasve ose shoqerive te Pales tjeter Kontraktuese nje transferim te lire te investimeve dhe te ardhurave te tyre.

Transferimi do te kryhet pa vonese, ne valuten lirisht te konvertueshme ne te cilen fillimisht eshte investuar kapitali ose ne ndonje valute tjeter te konvertueshme per te cilen bihet dakort midis investitorit dhe Pales Kontraktuese te interesuar. Derisa te mos bihet dakort ndryshe nga investitori, transferimet do te behen ne kursin e kembimit te zbatueshem ne daten e transferimit ne perputhje me rregullat e kembimit ne fuqi.

NENI 7

Perjashtime

Dispozitat e kesaj marreveshjeje per dhenien e trajtimit jo me pak te favorshem sesa ai i akorduar per shtetasit apo shoqerite e seciles Pale Kontraktuese ose te ndonje shteti te trete nuk do te interpretohen ne menyre te tille qe te detyrohet njera Pale Kontraktuese t'u ofroje shtetasve ose shoqerive te Pales tjeter Kontraktuese favorin e cdo trajtimi, preference ose privilegji qe rezulton nga:

- (a) cdo bashkim doganor ekzistues ose i ardhshem, ose nga cdo marreveshje nderkombetare e perafert, tek e cila secila Pale Kontraktuese eshte ose mund te behet Pale;
- (b) cdo marreveshje nderkombetare ose rregulla qe lidhen teresisht ose kryesisht me taksimin ose me cdo legjislacion vendas qe lidhet teresisht ose kryesisht me taksimin.

NENI 8

Per Qendren Nderkombetare per Zgjidhjen e Mosmarreveshjeve per Investimet

- (1) Per kete aresye cdo Pale Kontraktuese lejon t'i nenshtrohet Qendres Nderkombetare per Zgjidhjen e Mosmarreveshjeve per Investimet (ketu e me tej e quajtur "Qender") per zgjidhjen me pajtim ose arbitrazh sipas Konventes mbi Zgjidhjen e Mosmarreveshjeve per Investimet midis shteteve dhe shtetasve te shteteve te tjere e hapur per nenshkrim ne Washington me 18 Mars 1965 per cdo mosmarreveshje legale te lindur midis kesaj Pale Kontraktuese dhe nje shtetasi ose shoqerie te Pales tjeter Kontraktuese, lidhur me nje investim te njeres Pale Kontraktuese ne territorin e Pales tjeter Kontraktuese.
- (2) Nje shoqeri e cila eshte formuar ose krijuar sipas ligjit ne fuqi, ne territorin e nje Pale Kontraktuese dhe ne te cilen, perpara se te lindete nje mosmarreveshje e ketille, pjesa kryesore e aksioneve jane prone e shtetasve ose shoqerive te Pales tjeter Kontraktuese do te trajtohet ne perputhje me Nenin 25 (2)(b) te Konventes, per qellimet e Konventes si nje shoqeri e Pales tjeter Kontraktuese.
- (3) Ne qofte se do te linde ndonje mosmarreveshje e tille dhe ajo nuk do te zgjidhet brenda nje periudhe prej 3 muajve me ane te mjeteve lokale, ose ne rast te kundert, ne qofte se shtetasi ose shoqeria e prekur nga ajo, bien dakort me

shkrim t'ia kalojne ate Qendres per ta zgjidhur nepermjet pajtimit apo arbitrazhit mbi bazen e Konventes, atehere secila Pale Kontraktuese mund te filloje procedurat me adresimin e nje kerkese te tille, Sekretarit te Pergjithshem te Qendres, sic eshte parashikuar ne nenet 28 dhe 36 te Konventes.

Ne rast mosmarreshjeje, ne rast se nuk bihet dakort se cila eshte procedura me e pershtatshme pajtimi apo arbitrazhi, atehere eshte e drejta e shtetasit apo shoqerise se prekur te zgjedhe njerin nga te dyja. Pala Kontraktuese, e cila eshte Pale ne mosmarreshje nuk do te ngreje si kundersizim ne cdo shkalle te procedurave ose si detyrim te nje vendimi gjyqi, faktin qe shtetasi ose shoqeria, te cilet jane Pala tjeter ne mosmarreshje kane marre ne perputhje me nje kontrate sigurimi, nje shperblim persa i perket disa ose te gjitha humbjeve te tij ose te saj.

- (4) Asnjera nga Palet Kontraktuese nuk do te ndjeke nepermjet kanaleve diplomatike cdo mosmarreshje referuar Qendres derisa:
 - (a) Sekretari i Pergjithshem i Qendres, ose nje Komision pajtimi ose nje gjykate arbitrazhi e caktuar nga ajo, te vendosi qe mosmarreshja nuk eshte brenda juridiksionit te Qendres, ose
 - (b) Pala tjeter Kontraktuese nuk do te arrinte per t'ju permbajtur ose per te zbatuar cdo vendim gjyqi te dhene nga nje gjykate arbitrazhi.

NENI 9

Mosmarreshjet midis Paleve Kontraktuese

- (1) Mosmarreshjet midis Paleve Kontraktuese per interpretimin ose per zbatimin e kesaj marreshjeje do te zgjidhen nese eshte e mundur nepermjet kanaleve diplomatike.
- (2) Nese nje mosmarreshje midis Paleve Kontraktuese nuk mund te zgjidhet ne kete menyre, ajo do t'i nenshtrohet nje gjykate arbitrazhi, ne baze te kerkeses se cdonjeres nga Palet Kontraktuese.
- (3) Nje gjykate e tille arbitrazhi do te formohet per cdo rast te vecante ne menyren si me poshte. Brenda dy muajve nga marrja e kerkeses per arbitrazh, cdo Pale Kontraktuese do te emeruje nje anetar te gjykates. Keta dy anetare me pas do te zgjedhin nje shtetas te nje shteti te trete, i cili me miratim nga te dyja Palet Kontraktuese do te emerohet Kryetari i Gjykates. Kryetari do te emerohet brenda dy muajve nga data e emerimit te dy anetareve te tjere.
- (4) Ne qofte se brenda afateve te percaktuara ne paragrafin (3) te ketij neni nuk jane bere emerimet e nevojshme, secila Pale Kontraktuese ne mungese te ndonje marreshjeje tjeter, mund te ftojte Presidentin e Gjykates Nderkombetare te Drejtesise per te bere cdo emerim te nevojshem.

Nese Presidenti eshte nenshtetas i ndonjeres nga Palet Kontraktuese ose nese ai ne te kunderten eshte i ndaluar te kryeje funksionin e mesiper, zv/presidenti do te ftohet per te bere emerimet e nevojshme. Nese ky i fundit eshte nje shtetas i ndonjeres prej Paleve Kontraktuese ose nese ai gjithashtu eshte i ndaluar per kryerjen e funksionit te siperpermendur, anetari i Gjykates Nderkombetare te Drejtesise, me vjetersi pune me te madhe dhe qe nuk eshte shtetas i ndonjeres Pale Kontraktuese, do te ftohet per te bere emerimet e nevojshme.

- (5) Gjykata e Arbitrazhit do te marre vendimin e saj me shumice votash. Nje vendim i tille do te jete i detyrueshem per te dyja Palet Kontraktuese. Secila prej tyre do te perballoje shpenzimet e anetarit te saj ne gjykate dhe te perfagesuesit te saj ne procedurat e arbitrazhit; shpenzimet e Kryetarit dhe ato mbetese do te perballohen ne pjese te barabarta, nga Palet Kontraktuese. Megjithate Gjykata, ne vendimin e saj mund te urdheroje qe nje pjese me e madhe e shpenzimeve te perballohet nga njera prej Paleve Kontraktuese, dhe ky vendim gjyqesor do te jete i detyrueshem per te dyja Palet Kontraktuese.

Gjykata do te vendose se cfare procedure do te ndjeke.

NENI 10

Subrogimi

(Zevendesimi i nje personi apo nje subjekti me nje tjetër sipas nje kerkese te ligjshme ose zbatimi me te drejta te plota).

- (1) Nese nje Pale Kontraktuese ose Agjensi e caktuar e saj ("Pala e pare Kontraktuese") ben nje pagese sipas nje garancie te dhene sa i perket nje investimi ne territorin e Pales tjetere Kontraktuese ("Pala e dyte Kontraktuese"), Pala e dyte Kontraktuese do te pranoje:
 - (a) dhenien Pales se pare Kontraktuese nepermjet ligjit ose nepermjet nje transaksioni ligjor te te gjitha te drejtave dhe pretendimeve te Pales Kontraktuese te garantuar, dhe
 - (b) qe Pales se pare Kontraktuese i eshte dhene e drejta te ushtroje te tilla te drejta dhe te mbeshtese te tilla pretendime ne baze te subrogimit ne te njejten mase sa Pala Kontraktuese e siguruar.
- (2) Pales se pare Kontraktuese do t'i jepet e drejta ne te gjitha rrethanat te kete te njejtin trajtim sa i perket:
 - (a) te drejtave dhe pretendimeve te fituara ne baze te emerimit, dhe
 - (b) cdo pagese te marre ne perputhje me keto te drejta dhe pretendime dhe meqe Pales se siguruar (per cdentim) i eshte dhene e drejta te marre (te perfitoje), ne baze te kesaj marreveshjeje sa i perket investimit perkates dhe te ardhurave te saj respektive.

- (3) Cdo pagese e marre ne valute jo te konvertueshme nga Pala e pare Kontraktuese, ne perputhje me te drejttat dhe pretendimet e fituara, do te jete lirisht ne dispozicion te Pales se pare Kontraktuese per qellimin e pagimit te cdo shpenzimi te pesuar ne territorin e Pales tjeter Kontraktuese.

NENI 11

Zbatimi i rregullave te tjera

Nese dispozitat e ligjit te seciles Pale Kontraktuese ose detyrimet sipas te Drejtes Nderkombetare ekzistuese ose te formulara ketej e tutje midis Paleve Kontraktuese ne vijim te marreveshjes aktuale permbajne rregulla te pergjitheshme ose te vecanta, qe ua nenshtrojne investimet e shtetasve ose shogerive te Pales tjeter Kontraktuese nje trajtimi me te favorshem se ai i parashikuar per to nga marreveshja aktuale, te tilla rregulla do te mbizoterojne mbi marreveshjen aktuale ne masen qe ato jane me te favorshme.

NENI 12

Shtrirja territoriale

Ne kohen kur kjo marreveshje hyn ne fuqi, ose ne cdo kohe pas kesaj, dispozitat e kesaj marreveshje mund te vlejne edhe per territore te tilla, te cilat ne marredheniet e tyre nderkombetare perfagesohen nga Qeveria e Mbreterise se Bashkuar dhe Qeveria e Republikes se Shqiperise, sic mund te bihet dakort midis Paleve Kontraktuese me ane te shkembimit te notave.

NENI 13

Hyrja ne fuqi

Cdo pale do te njoftoje Palen tjeter Kontraktuese me shkrim per kompletimin e formaliteteve ligjore te kerkuara ne territorin e saj per hyrjen ne fuqi te kesaj marreveshjeje. Kjo marreveshje do te hyje ne fuqi ne daten me te fundit te te dy njoftimeve.

NENI 14

Kohezgjatja dhe perfundimi

Kjo marreveshje do te qendroje ne fuqi, per nje perlude prej dhjete vjetesh. Pas kesaj do te vazhdoje te qendroje ne fuqi deri ne skadim per dymbedhjete muaj nga data ne te cilen secila nga Palet Kontraktuese do te beje njoftim me shkrim Pales tjeter Kontraktuese per perfundimin e saj. Me kusht qe per investimet

e bera nderkohe qe marreveshja eshte ne fuqi, dispozitat e saj do te vazhdojne te veprojne lidhur me investime te tilla per nje periudhe prej njezet vjetesh pas dates se perfundimit dhe pa paragjykim ne zbatimin me tej te rregullave te se Drejtes te Pergjitheshme Nderkombetare.

Me deshmitare te pranishem, te nenshkruarit, pervec kesaj, posacerisht te autorizuar nga Qeverite e tyre respektive, kane nenshkruar kete Marreveshje.

Bere ne dy kopje te njejta ne Londer, dita e tridhjete e muajit mars 1994, ne gjuhet angleze dhe shqipe, te dy tekstet duke pasur fuqi te barbate vepruese.

PER QEVERINE E MBRETERISE SE
BASHKUAR TE BRITANISE SE
MADHE DHE IRLANDES SE VERIUT:

PER QEVERINE E REPUBLIKES
SE SHQIPERISE:

DOUGLAS HURD

B KOPLIKU